

Večernik

Leto II. (IX.), štev. 178

Maribor, torek 7. avgusta 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifi

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Skrivnostni neznanci na vrtu Radićeve vile

PREPREČEN ATENTAT NA RADICEVO VILO. — STREL IN BEG SUM LJIVEGA NEZNANCA.

ZAGREB, 7. avgusta. Danes, okrog 2. zjutraj, je opazil stražnik, ki čuva vilo Stjepana Radića, med grmovjem v vrtu skritega človeka, ki se je skušal približati oknu sobe, v kateri leži Radić. Stražnik, ki je sumljivca prvi opazil, je takoj alarmiral stražnike, nakar so skušali vsi skupno neznanca ujeti. Ta je hitro skočil preko plota in zbežal v bližnji vinograd. Stražniki so začeli nato za njim streljati, nakar se je neznanec zgrudil na tla. Vsi so mislili, da je bil zadet. Ko pa so stražniki prihiteli v njegovo bližino, je neznanec zopet nenadoma skočil po-

konci, oddal več strelcev in nadaljeval beg. V tem trenutku se je pojavil v vinogradu še en sumljivec, ki se je skušal skriti. Obema se je končno v temi posrečilo uiti zasledovalcem.

Vest o nenavadnem dogodku se je bliskoma razširila po mestu in izvala silno ogorčenje med prebivalstvom. Vse ugiba, kdo sta bila tujca in kaj sta nameravala. Eni mislijo, da sta skušala izvršiti atentat, drugi sodijo, da sta hotela le vznemiriti stražo, da bi začela streljati, da bi tako vznemirila tudi Radića, ki mu škoduje vsako najmanjše razburjenje.

Režim izzivanja Hrvatov

PRICETEK RAZPRAVE O VLADNI DEKLARACIJI V SKUPŠČINI.

BEOGRAD, 7. avgusta. Tudi današnja seja narodne skupščine je bila zelo voharna. Razprava se je tako zavlekla, da skupščina še do opoldne ni mogla preiti na dnevni red. Zemljoradniki nadaljujejo z obstrukcijo in skušajo z različnimi predlogi zavlačevati razpravo o Koroščevi deklaraciji.

Takoj začetkom seje, ki je bila otvorena z enournno zakasnitvijo, je radikalni poslanec Milan Milutinović ponovno sprožil predlog, da naj se poslanecem, ki ne prihajajo na sejo, odvzamejo dnevnice. Naglašal je, da se okrog 140 poslancev sploh ne udeležuje in to ne samo iz vrst opozicije temveč tudi iz vrst vladne večine. Predsednik skupščine je pozval predlagatelja, naj vloži pisni predlog, ker se ta stvar v razpravi o zapisniku ne da rešiti.

Po daljši viharji razpravi je nato predsednik skupščine sporočil, da je predložil svoje poročilo odbor za narodno priznanje, imunitetni odbor pa predlog za izročitev poslanca Puniše Račića sodišču, ki pride na dnevni red ene prihodnjih sej.

Posl. Petek je vložil na notranje ministrstvo interpelacijo glede razpisa občinskih volitev v Selcih. Dr. Korošec je izjavil, da bo odgovoril, čim zbere potrebne podatke.

Radikalni poslanec Stojan Pavlović je stavil predlog glede izpremembe poslovnika, ki ga je utemeljeval s tem, da opozicija zlorablja svoje pravice. Zemljoradniki so proti temu viharno protestirali in je prišlo ponovno do zelo ostrega prerekanja z vladno večino. Zemljoradniški poslanci so poudarjali v svojih govorih, da se bodo z vsemi sredstvi borili za svoje pravice in so svarili vladno večino pred nepremišljenimi koraki, češ: Ni dovolj, da ste pregnali že večino prečanskih poslancev iz skupščine, sedaj hočete ubiti še zadnji ostanek opozicije.

Pod mučnim vtisom, ki ga je napravil Pavlovićev predlog na vse navzoče, je dr. Korošec odklonil nujnost in pride predlog po vrstnem redu na dnevni red. Sledil je predlog posl. Milašinića glede razširjenja kompetenc sodišča na Hrvatskem, v Slavoniji in Vojvodini, češ da sedanja kompetenca ne odgovarja potrebam.

Ko je vladna večina sprejela predlog posl. Drag. Pečića glede izpremembe čl. 155 finančnega zakona o redukciji gimnazij, je pričela razprava o vladni deklaraciji.

Prvi je govoril dr. Hohnjec, ki je hvalil dr. Korošca in se odločno izrekel proti razpustu skupščine in novim volitvam ter naglašal, da je mogoče sodelovanje samo v tem parlamentu.

Zemljoradnik Joca Jovanović je izjavil: Ni težko kritizirati vlade, ki je vlada Velje Vukičevića. Že samo to je kritika zase. Koroščeva vlada je samo stara vlada v novi obleki. Dr. Marinković je že 16 mesecev zunanji minister, a nima niti ene aktivne točke. Govornik je izražal svoje začudenje, da zahvala vlada ravno sedaj ratifikacijo nettunskih konvencij. Dejstvo, da vztraja vlada na tem tudi po 20. juniju, je navadno izzivanje prečanskega naroda. V notranji politiki je še bolj žalostno. Deviza tega režima je politična nestrpnost. Nato se je baval Jovanović z žalostno vlogo Lj. Davidovića in njegove stranke, ki je pogazila sklepe svojega kongresa in se združila z Vukičevićem, ki ga je imela poprej za najbolj nesposobnega politika. Vlada dr. Korošca in režim, ki ga je uvedel Korošec, je kot notranji minister, je režim izzivanja Hrvatov. To se vidi zlasti iz deklaracije, ki prikrito grozi in podpihuje borbo proti Hrvatom. Jovanović je zaključil svoj govor z besedami: 20. junij in vse ono, kar se je zgodilo pozneje, je posledica dela sedanjega režima. Vzdrževanje tega režima je delo proti interesom države, ki jo vodi ta režim v nesrečo in propast. Danes je še čas, da se to popravi, jutri bo morda že prepozno. Nedeljski dogodek v Zagrebu je bil zadnji opomin.

Seja je bila nato ob 13. uri zaključena in se bo nadaljevala popoldne z istim dnevnim redom.

Radiću nekoliko boljše

ZAGREB, 7. avgusta. Zdravstveno stanje Stjepana Radića se je nekoliko izboljšalo. Bolnik je prebil noč razmeroma mirno. Danes opoldne je prišel iz Münchena dr. Romberg, ki bo skupno s sinoči došlim dr. Wenckebachom z Dunaja popoldne preiskal Radića. Čeprav zdravniki trdijo, da za Radića trenutno ni nevarnosti, vendar vlada v mestu še vedno veliko vznemirjenje.

NEWYORK, 7. avgusta. V soboto in nedeljo je umrlo v mestu za solnčarico 20 oseb. Vse bolnice so prenapolnjene. Neznosna vročina traja še vedno in številno žrtev kopanja narašča od dneva do dneva.

Srbski klic po reviziji ustave

PRAVI VZROKI NAŠIH NOTRANJNH NEPRILIK. — AVTONOMIJA VSEH TREH PLEMEN NUJNO POTREBNA

Včerajšnja beograjska »Politika« objavlja sledeči zanimiv uvodnik Ljub. Stojana o vici o bilanci centralistične ureditve naše države in potrebi revizije ustave:

»Narodno in državno jedinstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki je bilo proglašeno tako bučno še za časa svetovne vojne in sankcionirano potem z vidovdanske ustavo, je pokazalo danes po desetih letih take rezultate, da samo od narodnega jedinstva sedaj dalje, kakor smo bili spočetka in je vrh tega omajano še državno jedinstvo.

Ali se more govoriti o narodnem jedinstvu, ko so se vsi Hrvati grupirali v eno fronto kot posebna celota in so take celote že takoj spočetka ustvarili tudi Slovenci in muslimani? Le Srbi so ostali negrupirani in razcepljeni na več strank z različnimi političnimi programi. Pa ne samo to. Pri Srbih se je pokazalo zadnje čase drugo večje in nevarnejše zlo, tako za Srbe kakor za državo. »Prečani« so namreč pričeli ustvarjati posebno fronto proti Srbijancem in ako se bo to stanje nadaljevalo, bi bilo to največje zlo, ki bi nas moglo zadeti.

Dočim je tak položaj z narodnim jedinstvom, pa je stvar z državnim jedinstvom mnogo boljša. Ono namreč po mojem mišljenju ni v nevarnosti, ker dvomim, da bi sploh kdo mogel misliti na razpad države. Mi smo kot sijamski trojčki, vezani drug na drugega in se ne moremo oddvojiti in tudi eden brez drugega ne more nikamor.

Druga stvar je režim, s katerim se je vladalo v tej državi od ujedinjenja do danes. Ž njim so nezadovoljni ne samo Hrvati in Slovenci temveč tudi Srbi. Toda državna ideologija srbskih, hrvatskih in slovenskih politikov ni ista. Ona je v splošnem takšna, kakršna je bila pred svetovno vojno.

Slovenci so se kot majhen del bivše velike tuje države trudili, da so

dobili od nje čim večje gospodarske koristi in so to svojo ideologijo prenesli sedaj tudi v svojo državo Jugoslavijo. Zato se meni zdi popolnoma verjetna izjava g. Korošca g. Predavcu (ki je sicer kategorično tudi vse demantiral), ker popolnoma odgovarja njegovemu postopanju.

Tudi muslimani se brigajo samo za svoje fevdalne privilegije, kar so pokazali z glasovanjem za vidovdansko ustavo in pa s svojim postopanjem v vladi.

Hrvati so v svoji državi izgubili svojega bana in svojo avtonomijo, ki jo v razširjeni obliki tudi sedaj zahtevajo. Srbi pa smatrajo današnjo državo kot razširjeno predvojno Srbijo. Ta ideologija je zmagała v ustavotvorni skupščini in je našla izraz v vidovdanski ustavi, sprejeti s pomočjo muslimanov, toda v odsotnosti Hrvatov in proti glasovom Slovencev.

Toda sedanja država ni razširjena Srbija, temveč država Srbov, Hrvatov in Slovencev. In ako hoče napredovati, mora biti tako urejena, da bodo v njej vsi zadovoljni, da bi se mogla s solidarno podporo vseh obdržati in napredovati kot celota. Desetletno skupno življenje je sicer pokazalo, da so si Srbi, Hrvati in Slovenci zelo blizu, tri medsebojno najbližja slovenska plemena, ki pa nikakor niso »troimeni« enotni narod. (Ali je še kdo, ki tega ne vidi?) In dokler bo obstojal tak položaj, oni ne morejo biti zadovoljni z današnjo centralistično državno ureditvijo.

Naše notranje neprilike izvirajo samo od centralistične vidovdanske ustave, ki jo je treba izpremeniti. Ali kako? Po mojem mišljenju mora biti taka ustava, ki bo zajamčila tri avtonomije — srbsko, hrvatsko in slovensko — ter garantirala državno jedinstvo. Perzonalna unija s Hrvatsko bi bila namreč za državno jedinstvo najnevarnejša rešitev tega vprašanja. Primer imamo v Švedski in Norveški.

Papežev ođlikovanje Nobila

ROM, 7. avgusta. Papež je naročil kaplanu, ki je spremljal generala Nobila na njegovi ekspediciji na Severni tečaj, naj mu sporoči najvišji blagoslov in izreče posebno zahvalo, da je ponesel in zasedil na Severni tečaj papežev križ. V znak priznanja je dalje izročil papež generalu Nobilu zlato kolajno.

15letni požigalec

PARIZ, 7. avgusta. V Cannesu je zadnje čase ponovno gorelo. Jasno je bilo, da je bil ogenj vedno podtaknjen. Oblasti so se dolgo zaman trudile, da bi izsledile zločinca. Končno so ga le našle in sicer v osebi nekega 15letnega dečka, ki je cinično izjavil, da je zažigal iz navade, ker je jako rad gledal, kako so se potem ljudje razburjali.

Maščevanje narednika.

V Beogradu se je odigrala včeraj vojaška tragedija, ki je zahtevala dve človeški žrtvi. V pisarno kapetana Milana Dodića je prišel narednik Živko Belanović in mu izročil neki listek. Ko se je kapetan nagnil, da prečita, kaj je na listku, je narednik nenadoma nategnil iz

žepa samokres in oddal tri strele na kapetana, ki se je takoj zgrudil mrtve na tla. Narednik Belanović je potem pobegnil iz sobe in med begom ranil še narednika Stefanovića, ki ga je hotel aretirati. Nato je odšel v svojo sobo in poglaval se sebi kroglo v glavo. Pravi razlog za to krvavo dejanje sicer še ni znan, domneva pa se, da je izvršil Belanović zločin iz maščevanja, ker je bil od kapetana Dodića obsojen na 15 dni zapora.

Strašna avtomobilska nesreča.

V nedeljo zvečer sta se vračala z avtomobilom iz svojih vinogradov v okolici Broda na Savi ravnatelj tamkajšnje tvornice za izdelovanje vagonov in mostov, Zoltan Herz in tovarnar Györfly. Na nekem ovinku se je avto nenadoma prevrnil in pokopal pod seboj oba potnika. Oba ravnatelja so potegnili mrtva izpod razbitega avtomobila. Dogodek je vzbudil v Brodu veliko senzacijo in splošno sožalje, ker sta bili žrtvi nesreče med prebivalstvom zelo priljubljeni.

Ponesrečil se je

na državnem mostu 52letni pleskar A. M., ko je šel zvečer domov, se je onesvestil ter padel. Poškodovan se je na glavi. Rešilna postaja mu je nudila prvo pomoč ter ga odpeljala domov.

Mestna zasilna stanovanja

Gospod urednik! V Vašem cepj. listu ste objavili kritiko zasilnih stanovanj, ki jih je pripravila mestna občina mariborska za deložirance v jahalnici bivše dragonske vojašnice. Dovolite, da o tem povem tudi jaz svoje mnenje.

Izraz »zasilno« pove dovolj jasno, da stanovanja v jahalnici niso stalna. Sicer pa se to niti o mnogih drugih objektih ne dá trditi, n. pr. o barakah v Dajn-kovi ulici, ki jih je sedaj skupno z novo barako v vojašnici vojvode Mišica, katera je izmed vseh najboljša, štiri. Prve tri so ostanki vojne in bodo kljub popravilom kmalu razpadle, tretjo pa je dal vojaški erar na razpolago samo za zelo kratko dobo. Razen tega imamo še nekaj stanovanj v bivši dravski vojašnici, delajo se pa tudi še v hlevih bivše dragonske vojašnice v bližini jahalnice. Vse to so zasilna stanovanja, h katerim bi se z vso pravico lahko prištel tudi vsa nehišijska stanovanja, ki jih bo v smislu sklepa mestnega občinskega sveta pregledala posebna komisija, kar pa ne bo imelo nobenega praktičnega uspeha, če se dotičnim strankam ne bo obenem omogočilo, da se preselijo v boljša stanovanja.

Izmed vseh zgoraj naštetih so najslabša zasilna stanovanja v jahalnici bivše dragonske vojašnice, ki niso prav nič podobna človeškim bivališčem. Vsak si jih lahko ogleda in se na lastne oči prepriča, da je res tako. Stranke se v jahalnici nekaj časa niso hotele niti vseliti, naposled so se vdale — dokaz, da so bile res v stiski in da jim ni drugega preostalo. Sedaj je jahalnica polna. Tudi stanovanja v hlevih bivše dragonske vojašnice, ki se sedaj gradijo, ne bodo mnogo boljša, vendar pa vsaj v toliko, da bo v njih mogoče bivati tudi čez zimo, kar je v jahalnici izključeno.

Zakaj mariborska mestna občina ni pripravila boljših stanovanj za deložirance, to vprašanje se postavlja samo od sebe. Vzrok je predvsem v tem, ker so merodajni gospodje mislili, da je s podaljšanjem stanovanjskega zakona ta nevarnost odložena vsaj za eno leto. Ko pa je sodišče kljub temu začelo izvajati deložacije, je bilo hitro treba nekaj napraviti. Sedaj pa zastopa mestna občina, predvsem pa gradbeni urad glede tega vprašanja sledeče stališče: Do konca leta bo gotovih v Mariboru najmanj 250 stanovanj in sicer 150 stanovanj delavske in uradniške kolonije in nadaljnjih 100 mestnih in zasebnih stanovanj. S tem bo odpravljeno najhujše zlo, mnogi deložiranci se bodo lahko vselili v omenjena nova stanovanja, drugi zopet bodo dobili stanovanja, ki se bodo izpraznila s tem, da se zgradi 250 novih stanovanj. Ker gre torej samo za nekaj prehod, bi ne kazalo, da bi postavljala mestna občina za deložirance boljša, trajnejša stanovanja, v katera bi bil razen tega tudi naval veliko večji, dočim pri sedanji obliki zasilnih stanovanj nihče ne dvomi o tem, da so se najemniki vselili v ta stanovanja oziroma poganjali za vselitev le v največji sili, ko so bila izčrpana že vsa pravna sredstva, ki jim jih daje na razpolago zakon, da se upirajo odpovedi oziroma deložaciji.

Kakor je to stališče mestne občine razumljivo, se temu nasproti postavijo prav lahko tudi drugi argumenti. Statistika dokazuje, da je v Mariboru potrebno 600 novih stanovanj, torej se z 250 stanovanji problema še ne bo dalo rešiti, tem manj, ker je dokazano, da vsa prisilno izpraznjena stanovanja ne bodo prišla najemnikom v prid, ampak komaj 5%. Kajti iz sodnijskih spisov je razvidno, da skoro vsak hišni gospodar utemeljuje svojo odpoved s tem, da rabi stanovanje zase oziroma za svoje družinske člane, ki so se poročili itd., ali pa za poslovne prostore, povečanje istih itd. Pri tem pa je dotok v mesto vedno večji in s tem tudi potreba po stanovanjih. Res je, da zasilna stanovanja mestno občino zaenkrat manj obremenjujejo, res pa je tudi, da nastanejo s tem za mestno občino dvojni izdatki, ker bo končno primorana misliti na trajnejšo obliko stanovanj, brez katere ni rešitve stanovanjske krize. To se bo pokazalo še pred zimo. Smelo trdim, da bo za mestno občino celo težak problem, kako spraviti pod boljšo streho deložirance, ki se nahajajo v jahalnici, čim napoči zima, ker bodo nadaljna stanovanja,

ki se grade v hlevih in ki bodo sposobna za bivanje tudi čez zimo, med tem že zasedena po deložirancih, ki jih ima sodišče prijavljenih za jesen cel kup. Zakaj v jahalnici je bivanje čez zimo nemogoče celo za odrasle, kaj šele za otroke, ki jih je tam mnogo od enega leta naprej. Kam torej s temi 18 družinami, ki so sedaj v jahalnici, ko potrka na vrata hladna jesen? Kam z njimi čez zimo? Kam z drugimi, ki so še na vrsti in za nje 26 stanovanj v hlevih od daleč ne bo zado-stovalo?

Proti takim zasilnim stanovanjem pa govori tudi dejstvo, da postaja v njih morala še bolj kolebajoča, kar pospešuje kriminalistiko in je usodno zlasti tam, kjer so otroci. Ali naj se potem čudimo, če postajajo ljudje povsem apatični in izgubljajo vsako težnjo po višjih ciljih, vsako vero v boljše življenje in se pogrezajo bolj in bolj v globine, iz katerih ni vstajenja. Pozabiti ne smemo, da se nahajamo v povojni dobi, ki je zelo nevarna, polna nagnjenj k slabemu.

Na drugi strani pa je treba povedati nekaj odkritih besed na naslov hišnih gospodarjev in na naslov sodišča. Kar se prvih tiče, je popolnoma napačno, da nekako tekmujejo med seboj, da bi spravili čimprej vse najemnike na cesto. Priznam, da je ustvarila stanovanjska zaščita tekom let neznosne razmere med lastnikom in najemnikom. Vendar na, ali ni dovolj, da je zakon z dne 30. aprila t. l. dal hišnim lastnikom mnoge koncesije? Vse kaže, da bodo hišni gospodarji kmalu zopet docela sami razpolagali s stanovanji, kakor v normalnih razmerah. To bi morali hišni gospodarji ceniti in sodelovati v pretežki prehodni dobi, a ne navijati strun do skrajnosti. S pretiravanjem se lahko doseže največji odpor, ki ima za hišne gospodarje lahko neprijetne posledice, t. j. zopetni povratek k stanovanjski zaščiti. V drugi vrsti pa so tudi sodišča poklicana, da kolikor mogoče zavirajo deložacije in skrbijo za to, da se iste ne izvršujejo v prehitrem tempu, marveč polagoma v istem razmerju, kakor se zidajo nova stanovanja, ker vendar ne gre, da bi ostali ljudje brez strehe. Sodišča so poklicana, da ukrenejo vse zoper zlo, ki bi znalo pospeševati kriminalistiko.

Reasume mojega članka je sledeči:

1. Hišni gospodarji naj bi ne izrabljali situacije, ki je z novim stanovanjskim zakonom nastopila njim v prilog, ker se kolo sreče lahko obrne.

2. Sodišča, ki izvršujejo v mnogočem nepopolni in nejasni stanovanjski zakon, naj imajo pred očmi, da ima podaljšanje stanovanjske zaščite socialen značaj, ki narekuje, da se mora šibkejšega zaščititi pred močnejšim, kajti če bi zakonodajalec ne imel tega namena, bi bila za eno leto podaljšana stanovanjska zaščita iluzorna.

3. Mestna občina naj postavi za deložirance trajna stanovanja in to čim več, da bo mogla poleg ostalega tudi vplivati kot blagodejen regulativ pri najemninah, ki upropaščajo cele družine, ker mnogi hišni gospodarji z njimi pretiravajo.

Ze pred 1. majem sem v »Večerniku« opozarjal na stanovanjske težkoče. Nisem se zmotil. Prišla je jahalnica. Sedaj, ko stojimo pred zimo, naj se uvažuje zgornje točke, da ubožni ljudje in otroci tekom zime ne bodo zmrzovali in umirali...

Razstava mladinske literature na glavni skupščini UJU v Mariboru.

Posebno zanimiva bo razstava mladinske knjige, ki jo pripravlja učiteljsko na letošnji svoji glavni skupščini. Poslala so zbirko mladinskih knjig že vsa večja založništva iz Jugoslavije, iz Beograda, Sarajeva, Zagreba in Ljubljane. Knjige bodo izložene pod naslovom: »Kaj čita jugoslovanska mladina«. Opozarjamo že sedaj na to posebno in dosedaj edino razstavo mladinske knjige pri nas zlasti vse one kroge, ki se zanimajo za mladinsko literaturo, kakor tudi starše, da bodo videli, kaj naj kupijo svojim otrokom. Vabimo pa zlasti zastopnike novic, da bodo o tej razstavi zavzeli svoje stališče in seznanili vso javnost. Založništva iz Slovenije, ki bi rada tudi razstavila mladinsko knjigo, pa jih moramo nismo povabiti, prosimo, naj takoj zbero svoja izdaja in pošljejo na naslov Učiteljsko društvo Maribor, Koroševa ulica 5.

Mariborski in dnevni drobiš

Javna kopališča in okrožni urad za zavarovanje delavcev.

Uprave mest in trgov ter tudi večjih industrijskih krajev posvečajo javnemu zdravstvu vedno skrbnejšo pažnjo. V okviru tega udeistvovanja polagajo posebno pažnjo na graditev ali preureditev javnih kopališč. Pri izvajanju teh akcij se občinske uprave obračajo na okrožni urad s prošnjo za sodelovanje v obliki večje ali manjše denarne podpore. Kakor urad ceni važnost telesne snage in higijene kot učinkovito preventivno sredstvo, vendar pa urad pri takih akcijah ne more sodelovati, predvsem za to ne, ker nima finančnih sredstev, dalje, ker je v prvi vrsti dolžan skrbeti za kurativne zdravstvene naprave, kakor so fizikalna zdravilišča in podobno. V kolikor pa bi uradu sredstva dopuščala, da se more udeistvovati tudi na polju preventivnega zavarovanja pa mora tako delo osredotočiti predvsem in postopoma le na večja delavska središča, kakor so Maribor, Celje, Kranj itd.

Novinarski klub.

Jutri, v sredo, ob 17. uri v kavarni »Bristol« klubova seja.

Kopališka ulica

je že preurejena ter bo te dni izročena rednemu avtobusnemu prometu. Kitonizirana je ravno tako, kakor Tattenbachova, kjer se je kitoniziranje tudi najboljše obneslo. Kitonizirane ulice niso niti blatne niti prašne, ker se dajo lepo sprati. —

Proglasitve za mrtve.

Mariborsko okrožno sodišče je uvedlo postopanje, da se proglase naslednji pogrešani za mrtve, ker se more o njih domnevati, da so umrli: Matija Ploj s Hraškega vrha, Jos. Žličar iz Maribora, Karel Makovec iz Murške Sobote, Franc Žöks iz Kovačevcev, Alojzij Smodiš iz Lipe, Peter Šinkeč iz Kukeče, Anton Prašnički in Franc Prašnički iz Medribnika, Janez Pesek iz Skok, Aleksander Lepoša iz Salovcev, Janez Merc iz Vareje, Ivan Grubič iz Gomile, Andrej Vučak s Činžata, Matevž Praznik z Guštanj, Štefan Matuš iz Malih Dolencev in Karel Nemeš iz Velikih Dolencev. — Vsakdo, ki bi kaj vedel o kateremkoli teh pogrešancev, naj to sporoči sodišču. —

Ureditev telefonskega prometa v naši državi.

Vprašanje ureditve telefonskega prometa v naši državi in s tem v zvezi nabava medkrajevnih telefonskih kablov in telefonskih central se nahaja pred definitivno rešitvijo. Da bi se to vprašanje čim pravilneje rešilo, je poštni minister dr. Kujundžić povabil vse zbornice za trgovino obrt in industrijo in vse časopise, da pošljejo svoje predstavnike k generalnemu direktorju ministrstva pošte in telegrafa do konca tega tedna, kjer bodo lahko pregledali ves elaborat v tej zadevi in prejeli vsa potrebna pojasnila. Gospod minister dr. Kujundžić želi namreč, da sliši, preden bo predložil to zadevo v definitivno rešitev ministrskemu svetu, eventualno kritiko zainteresiranih krogov naše javnosti.

Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljutomeru

vabi na tečaj za okulacijo (očeslanje) dreves, ki se bo vršil na praznik 15. tm. v društveni drevesnici na Rajžiharju. Zbirališče ob pol 9. dop. pri osnovni šoli, odkoder odkorakamo skupno v društveno drevesnico. Tečaj vodi srezki ekonom g. Štampar. Pridite vsi člani in prijatelji sadjarstva, zlasti mladina.

Tragična smrt našega državljana na Dunaju.

V Lang-Engendorfu pri Dunaju je postal te dni sanitetni polkovnik in vodja vojaške bolnice v Zagrebu, dr. Jakob Miler, žrtev tragične nesreče. Prišel je na Dunaj, da obišče svojo ženo. O priliki nekega poizkusa s pomočjo električnega toka ga je tok na dosedaj še nepojasnen način ubil. Pokojni dr. Miler je bil znan v Zagrebu kot izvrsten kirurg. V našo vojsko je bil sprejet po svetovni vojni in je naglo napredoval do polkovnika,

Duhoviti kriminalni romani

so obenem oddih in kakor zelo napeta igra. Avtor najboljših je slavni angleški pisatelj

Edgar Wallace

ki je sam preskusil življenje v najtemnejših globinah, dokler se ni proslavil s svojim čudovitim pripovednim darom.

Žaba z masko

je eden njegovih najnovejših, posebno zanimivih romanov, ki prične jutri izhajati v »Večerniku«.

Drava narašča

vsled zadnjega deževja vidno. Vsporedno s padlo temperaturo zraka je kajpak padla tudi toplota vode na 10 stopinj, kar je za mesec avgust kaj čuden pojav. Se pač bližamo hladni jeseni.

Svojo ženo je — izgubil...

Pa ne vsled smrti in tudi ne radi mordernega bega, ampak po vseh predpisih jo je izgubil na cesti kakor se zgubi denarnica ali kaka druga stvar. Janko in njegova zakonska družica Olga sta se odločila na partijo z motornim kolesom po beli Koroški cesti. Motor je pokal in brnel kakor raketno vozilo, vmes je pelala hupa in v to simfonijo se je od časa do časa oglašala tudi gospa Olga, ki je sedela za hrbtom svojega soproga. Do tu je stvar običajna. Izven Maribora blizu Selnice pa je padla na tla brez poškodbe. Gospod Janko, navdušen motociklist, sprva svoje »zgube« niti opazil ni ter je oddrvel naprej. Šele, ko je prevozil nekaj kilometrov, se je za hip ozrl in opazil, da je izgubil svojo soprogo, ki pa je bila toliko prisebna, da je takoj, čim se je pobrala — krenila od glavne ceste na stranpot. — Našla je kavalirja ter se z njim zabavala, medtem ko je njen možek že iskal svoj izgubljeni zaklad... zaman. Potolažen po ljudeh, ki so videli idilični prizor s vsemi kulisami in dekoracijami, se je podal domov in našel izgubljeno dragocenost — odsotno. Pač pa je zvedel od dobrih ljudi, da sedi v vrtu pivovarniške restavracije z nekim gospodom. Kako se je odigral epilog te dogodivščine med obema zakoncema — pa ostane njih skrivnost.

Sladoledarji

so sicer prava idila s svojimi belimi vozički po vročih cestah, a tudi za to belino se skriva dosti grdobij krutega življenskega boja. V policijskih prijavah so letos večkrat zapisani sladoledarji ali radi karambolov z različni vozili, ali pa radi — sladoleda. Melodični kliči: slasla-sladoled! — veljajo večkrat neki sumljivi mešanici, ki se kaj slabo izkaže pod strogo zdravniško in kemično pregledbo. Predno se dobi beli sladoledarski voziček so potrebna še razna dovoljenja in se veliko greši od raznih sladoledarskih mojstrov, ker kar na svojo pest nastavljajo razne Sulejmane iz Pri-lepe ali Skoplja. Policija vpraša po gotovih dokumentih, Sulejman pravi: Neme, neznam — in naenkrat se znajde v zaporu.

Cerkev in šola.

V Rušah je pomanjkanje šolskih prostorov. Občina itak pripravlja zgradbo nove šole, da bi se pa odpo-moglo veliki in nujni potrebi, se je obrnila do cerkvene uprave, naj ji proti najemnini odstopi eno sobo v stari šoli. Občina je hotela to sobo tudi preurediti in ko je ne bi več rabila, bi dobila cerkev nazaj lep in pre-urejen lokal. To je vsekakor ponudba, na katero bi vsak privatnik z veseljem pristal. Cerkev pa ne. Odgovorilo se je, da se soba — rabi. Rabi se pa, kakor vidijo vsi Rušani, — za klerikalne organizacije. —

V Betnavskem gozdu napaden.

Gradišnik Jože, 19letni delavec iz Nove vasi je bil davi od neznancev v Betnavskem gozdu napaden. Pri napadu je prejel precej močen udarec na lobanjo. Rešilni oodelek mu je nudil prvo pomoč.

'Država' ameriških tihotapcev

»KRALJ BOOTLEGGERSOV«. — DRŽAVA V DRŽAVI. — PENDREKI S STRUPENIM PLINOM.

Ljudje, ki v Ameriki kršijo postave, so — kakor smo že opisali — dobro organizirani. Kar se tiče organizacije, so na prvem mestu gotovo tihotapci prepovednega alkohola, takozvani »bootleggersi«. Med njimi in organi prohibicije vlada prava krvava vojna. Ta vojna se ne vodi tajno, temveč javno z vsemi sredstvi, ki se uporabljajo v vojnah; lo-kavostjo, strategijo, ognjenim orožjem in vojnim brodom. Tihotapske ladje, ki vozijo alkohol na ameriška tla, so oborožene do »zob«, državni kontrolni brodovi so pa mali, zelo nagli motorni kontratorpiljeri. Kakor ima državna kontrolna oblast svojega »generala«, ki vodi vse njene operacije, tako imajo tudi tihotapci svojega »kralja« Johna Capone, katerega vse oblasti prav dobro poznajo. Ta mož je eden od velikih bogatinov in se ceni njegovo imetje najmanj na 10 milijonov dolarjev ali 600 milijonov dinarjev. Tihotapskemu »kralju« oblasti ne morejo do živega. Mož ima »svojo telesno stražo«, ki je silnejša od vsake telesne straže zakonitih vladarjev.

Kakor poročajo angleški listi po svojih agencijah iz Newyorka, je sklenil sedaj kralj tihotapcev ustoličiti centralno organizacijo alkoholnega tihotapstva v predmestju Chikaga brez ozira na vse to, kar proti tihotapcem uvajajo prohibicijski organi. Kralj alkohola Capone, ki je znan tudi pod imenom »Scarface«, se je hotel nedavno ločiti od svojih poslov ter umakniti v privatno življenje. To je sporočil tudi svojim prijateljem in sotrudnikom. Ti pa njegove demisije niso hoteli sprejeti. Ker pod vodstvom svojega kralja že toliko let služijo lepe denarje, nečejo spremeniti načina svojega življenja. Svojemu poglavarju so celo sporočili, da bi ga morali »peljati z avtomobilom na kratek sprehod«, če bi jih res hotel zapustiti. Ta sprehod pa pomeni odvesti koga v samoto in ga tam ubiti. Kralj pozna predobro svoje ljudi, da bi mislil na prazno grožnjo ali kako šalo in ker noče kratkega sprehoda na oni svet, ostane pri svojem poslu. Ker mora delati tudi v bodoče, hoče delati tako, da bo to tudi zaleгло. Najprej se je

podal na inspekcijsko potovanje po vseh severoameriških državah, kjer je razširjeno tihotapstvo alkohola pod njegovim vodstvom. Svojim zaupnikom je dal potrebna navodila in sedaj snuje pravi »bootleggerski imperij«. V predmestju Chikaga je kupil veliko posestvo, kjer bodo centralni uradi in glavni sestanki tihotapcev. V zaščito svojih banditov je izbral posebno pripraven objekt. Na eni strani posestva je pokopališče, do druge strani pa vodijo železniške proge in tudi kanali, po katerih bodo lahko plule tihotapske ladje. Okrog sebe je zbral 500 svojih najzvestejših pomočnikov, ki se rekrutirajo iz najtemnejših kotov ogromnega mesta.

Tako je prepoved alkohola izzvala pravo meščansko vojno in snovanje države v državi. Capone, vladar te države, je nedotakljiv, državna oblast si ne upa nastopiti proti njemu, ker bi bila posledica razpada njegove organizacije najstrašnejši maščevalni teror neštehtih tihotapcev, katere se lažje prenaša, če so organizirani pod gotovim poveljstvom, kakor pa če bi delali na svojo roko. Tihotapski posel bi se tedaj gotovo raztegnil tudi na rope in umore.

Policija se tudi pripravlja na hude boje. V državi Illinois so dobili policisti sedaj pendreke, ki so votli in napolnjeni s strašnim strupenim plinom fosgen, ki je človeštvu v najslabšem spominu iz svetovne vojne. To oboroževanje policije je povzročilo burne debate. Neki metodistični duhovnik je s prižnice označil uporabo strupenih plinov za delo največje pokvarjenosti. Razlagal je tudi, da se je plin fosgen prvič uporabljal, ko je Bog uničil grešno in razuzdano Sodomo in Gomoro. Pravi, da se lahko tudi oblastnikom dogodi, kakor nekdanji Lotovi ženi. Oblasti seveda v uporabi najhujšega orožja proti zločincem ne vidijo nobenega greha. Skeptiki so mnenja, da vse skupaj ne bo nič pomagalo. To potrjuje javno tudi tihotapski kralj, ko pravi: »Varujte se, in pazite da ne pride podzemni Chikago s svojimi strupenimi plini!«

Medij zasleduje morilca

ZANIMIV POSKUS ZA RAZVOZLANJE ZAGONETNEGA ZLOČINA.

Na Pruskem živi telepatinja, gospa Günther-Geffers. Nedavno so jo obtožili radi vražarstva, sodišče jo je po dolgi razpravi oprostilo, kar je še zvišalo njen sloves. V Greisenheinu so sedaj napravili s telepatinjo velezanimiv poskus raziskovanja zagonetne kriminalne afere. Lani začetkom decembra je bil v tem kraju umorjen posestnik in mlinar Paulick in je bil umora osumljen njegov zct. Osumljenec je bil precej časa v preiskovalnem zaporu, radi pomanjkanja dokazov so ga pa končno izpustili. Zločin je ostal nepojasnen. Ker so se v Nemčiji že parkrat posluževali pri raziskovanju zagonetnih zločinov medijev, se je tudi tokrat razmišljalo, če ne bi mogla razvozlati velike uganke telepatinja Günther. Ko je tak poskus zahteval tudi sam osumljenec, se je to v navzočnosti dveh sodnikov tudi izvedlo. Gospa Günther še nikdar ni bila v Greisenheinu in so ji tudi podrobnosti zločina popolnoma neznane. Ko so jo priveli v hišo umorjenega posestnika, je kmalu zapadla v spanje. V sobi pri njej sta ostala samo sodnik in zdravnik, vsi drugi so pa šli pred hišo. Naenkrat je telepatinja vstala, odprla sobna vrata ter zaprtih oči sigurno korakala po hodniku v vežo, iz veže preko celega dvorišča do zaprtih plotnih vrat. Skrivališče ključa teh vrat je bilo znano samo domačim, ona je pa takoj segla po ključu, odprla vrata ter naglo odkorakala po stezi od hiše na glavno vaško cesto. Spremljal jo je dolg spreved. Na kraju vasi je zavila na stran proti ribniku, od tam pa k neki samotni gostilni. Pred gostilno je napravila nekaj kretnj, kakor da bi prislanjala kolo ob zid. Potem je stopila v gostilniško sobo, pristopila k točilni mizi, si natočila vina iz najbližje steklenice ter naglo izpila par kozarcev. Takoj nato zopet ven in zunaj zopet kretnje, kakor da stopa

na kolo. Od gostilne jo je zavila po ravni poti naravnost v hišo osumljenega zeta, kjer se je par minut mudila v pritlični sobi stopajoč gor in dol, potem je pa stopila zopet ven. Zunaj se je naenkrat zbudila ter se začudeno ozirala naokrog. O precejšnji poti, katero je napravila v spanju, ni imela niti pojma. Na vse, kar so jo vprašali, ni vedela nobenega odgovora. Sodniki in zdravniki so mnenja, da je telepatinja hodila isto pot kakor morilec po svojem zločinu. Preiskava se bo sedaj vršila v tej smeri in potem bodo napravili s telepatinjo še en poskus in sicer tako, da bo začetek v zetovi in ne v umorjenčevi hiši. Upajo, da bo tedaj napravila pot, kakoršnjo je šel zet, če je res on morilec.

Resnično: Anglosasi so Rimljani od danes. Z največjo vztrajnostjo kolonizirajo velika področja ter prinašajo kulturo v pokrajine, kjer se je čulo poprej le tulenje šakalov. Velikanska zemljišča na jugu ameriške Unije so z vodnimi napeljavami iz pustinje spremenjena v cvetoče vrtove. Pod vodstvom angleških inženjerjev ima velikanske uspehe tudi kanalizacija v Mezopotamiji. Ti velikanski uspehi so zbudili pogum k gigantskemu delu za spremembo saharške puščave. Večina ter puščave leži pod morsko površino. To je privedlo na idejo, da bi se sredi puščave napravilo velikansko umetno jezero, v katero bi dovajali morsko vodo do 300 km dolgi kanali. Te kanale bi bilo treba prebiti skozi velika gorovja in pri dovajanju vode bi se morala uporabljati tudi električna sila. Do izvršitve tega ogromnega projekta je seveda še daleč, končno bo pa prišel tudi on na vrsto. V južni Afriki se je že mnogo storilo s kanalizacijo v manjšem obsegu in tako se ni treba bati, da bi uspešno delo prenehalo.

„Vsi me imajo radi“

pravi razumna Mica. „Moški so pazljivi in mi prinašajo darove, toda eden me je ugodno iznenadil, ker praktično misli: Prinesel mi je RADION!“

Varuje perilo!

Sport

ASK Primorje v Beogradu.

Ljubljanski ASK Primorje je gostoval preteklo soboto in nedeljo v Beogradu in dosegel naslednje rezultate: Soko-Primorje 2:1 (0:1), Jedinstvo-Primorje 1:1 (1:0).

Mladinske tekme za pokal Ilirije.

Odigrano je prvo kolo mladinskih nogometnih tekem za pokal SK Ilirije. V Ljubljani se je udeležilo turnirjev 8 klubov, v Mariboru 4. V Ljubljani je premagala Mladika Svoboda 4:1, Slavija Savico 5:0, Reka Jadranashe 3:1 in Ilirija mladina Marsa 5:0; v Mariboru pa Rapid Svoboda 1:0 in Železničar Mariborčane 3:2. V II. kolu pridejo torej: Mladika, Slavija, Reka, Ilirija. Rapid in Železničar.

Turneja ilirijanske hazene.

Hazenašice SK Ilirije se pripravljajo na daljšo turnejo po teritoriju beograjske podzveze, kjer bodo igrale 11. tm. z reprezentanco beograjske podzveze, 12. tm. z Jugoslavijo, 13. tm. z Banatom v Pančevu, 15. tm. z G. Smederevcem v Smederevu, 17. tm. z Viktorijo v Požarevcu, 19. tm. s Šumadijo v Kragujevcu, 21. tm. s Sremcem v Rumi in 22. tm. z Gradjanskim v Sremski Mitrovici.

Maribor—Ljubljana 19. tm.

Upravni odbor LNP je odobril predlog poslovnega odbora, da se z ozirom na bližnje tekme za zlati savezni pokal izvedejo v Ljubljani v svrhu sestave reprezentančnega teama dne 15. tm. izbirne tekme ljubljanskih klubov in 19. tm. medmestna tekma Ljubljana—Maribor. Prepričani smo, da bodo 19. tm. Mariborčani pokazali, da prihajajo tudi oni resno v poštev pri sestavi reprezentance LNP.

Nogometna reprezentanca Maribora.

Kakor smo že javili, se odigra drugo nedeljo v Ljubljani revanšna medmestna nogometna tekma Ljubljana—Maribor, ki bo istočasno nekaka poslednja izbirna tekma za sestavo podsavezne reprezentance. Iz sportnih krogov doznavamo, da nameravajo postaviti reprezentanco našega mesta tako, da bi bila vsa obramba, cela krilska vrsta in obe krili iz vrst ISSK Maribora, notranji trio pa iz najboljših igralcev SD Rapida in SK Železničarja.

Sokolstvo

25letnica Sokola v Ljutomeru.

Ob 25letnici »Sokola« nastopijo tudi naši vrli kmetjski jezdiči v povorki na svojih priznanih lepih konjih in v slikovitih narodnih nošah. Kdor se torej zanima za lepe konje znane ljutomerske reje, naj ne zamudi te prilike ter naj po hiti ta dan v Ljutomer na sokolsko slavnost. Pri telovadbi nastopi najbrž tudi četa vojske iz Murske Sobote z učinkovitimi vajami. Dovoljena je polovična vožnja z odlokom G. D. br. 40189/28. Pri odhodni postaji se vzame cela karta, katera je z legitimacijo, dobljeno pri slavnosti v Ljutomeru, veljavna za prost povratek.

Nesrečna rodbina Harry Liedtkeja

Te dni se je s plinom zastrupila v Kőnigsbergu učiteljica Liedtke, sestra svetovnoznane filmskega igralca Nemca Harry Liedtkeja. Na enak način sta pred letom tragično končali svoje življenje tudi mati in druga sestra Harrya.

Jesenski velesejm v Ljubljani

»Ljubljana v jeseni« se bo vršila letos jeseni od 1. do 10. septembra. Prirejena bo vestno, z ljubeznijo in požrtvovalnostjo ter bo podala nov dokaz marljivosti in organizatornega daru Slovencev. »Ljubljana v jeseni« bo plod tisočev pridnih rok kmetovalca, obrtnika, industrijalca, kulturnega delavca in znanstvenika. Navajamo program te prireditve, da javnost izve, kaj bo nudila.

PROGRAM.

I. »Ljubljana v jeseni« bo obsegala predvsem naše kmetijstvo. Matica slovenskega kmetijstva, Kmetijska družba za Slovenijo, slavi 160-letnico svojega obstoja. Z obsežno kmetijsko razstavo priredi obdelovalcem rodne grude v dnevih od 1. do 10. septembra stanovski praznik, podala bo pobudo k nadaljnjemu plodonosnemu delu.

Obsegala bo:

- A. Splošno — poučni oddelek v paviljonski zgradbi K.
- B. Strokovno — produktivni oddelek v paviljonski zgradbi G (kmetijsko rastlinstvo, živinoreja, živinozdravstvo in podkovstvo.)
- C. Oddelek za pomožne stroke v paviljonskih zgradbah F in G. (kmetijsko stavbinštvo, kmetijska industrija, kmetijski stroji, domača hišna obrt.)
- D. Oddelek začasne razstave v paviljonskih zgradbah E, F in G, poluodprti prostori. (Razstava in premovanja konj, goveje živine, prašičev, ovac, koz, perutnine in kuncev.)

Obiskovalce jesenske kmetijske prireditve zlasti opozarjamo na obsežne razstave: sira, surovega masla in drugih mlekarških izdelkov, raznovrstnega sadja, zlasti jabolk, ki bodo vloženi v ličnih zabojih po 25 kg, razne več ali manj poznane zelenjave, izbranega vina v buteljkah, pristnega medu. Vsi ti kmetijski proizvodi so po ugodnih cenah na prodaj.

Vršila se bo tudi velika razstava izbranih konj, goveje živine, prašičev in malih živali.

V paviljonski zgradbi F, ki obsega preko 800 m² prostora in na prostem, bodo razstavljeni najraznovrstnejši kmetijski stroji, deloma v pogonu.

II. Vrtnarska razstava bo nameščena v paviljonski zgradbi J. Priredi jo ljubljanski umetni in trgovski vrtnarji, ki so s svojimi dosedanjimi razstavami pokazali izreden okus, strokovno znanje in ljubezen do prirode. Preko 1000 m² obsežna zgradba bo spremenjena v bajni cvetlični vrt, poln domačega in eksotičnega cvetja in zelenja. Vrtnarska razstava je naš ponos in prekaša po svoji lepoti mnoge slične prireditve v inozemskih velemedstih.

III. Higijenska razstava bo nameščena v paviljonu L. Prikazala bo zlasti higijeno na deželi in bo obsegala: a) osebno higijeno, b) higijeno gospodarstva, c) higijeno občine.

IV. Društvo »Zoo« v Ljubljani priredi v severnem traktu paviljonske zgradbe »J« lepo razstavo faune Slovenije. Obiskovalec bo imel priliko videti skoro vse živali, ki živijo v naših krajih v prosti naravi. Posebno lepa bo razstava ptic, plazilcev v terarijih in rib v akvarijih.

V. Razstava pohištva in stanovanjske opreme bo nameščena v paviljonski zgradbi E.

Razstava bo obsegala vsakovrstno pohištvo in stanovanjsko opremo, od najpreprostejše do luksuzne izvedbe.

VI. Mednarodna industrijska obrtna in trgovska razstava bo nameščena v paviljonski zgradbi H.

VII. Radio klub v Ljubljani priredi Radio-razstavo, ki bo nameščena v južnem delu paviljonske zgradbe. Ta razstava bo zlasti zanimiva za to, ker se za časa

naše jesenske prireditve otvori radioddajna postaja v Domžalah.

VIII. Revija slovenskih narodnih noš se vrši v nedeljo dne 2. septembra. Slavnostni obhod po sejmšču bo tvorilo preko 300 izbranih narodnih noš. Zastopana bo gorenjska narodna noša, ljubljanska, primorska, koroška, prekmurska, čička, belokranjska, štajerska in kočevska noša.

IX. Nagradno tekmovanje slovenskih harmonikarjev se vrši v nedeljo dne 9. septembra. Nastopili bodo domači harmonikarji iz cele Slovenije. Vsekakor bo to zanimiva produkcija samoukov.

X. Veliko zabavišče »Mali prater« bo nameščen na vinskem oddelku velesejma. Poleg izbranega vina in jestvin se bodo vrtili tudi v pestri reviji hipodromi, tobogan, vrtljaki, autodrom, skupine Kitajcev, Arabcev in Liliputancev itd. Dovolj zabave za mlado in staro.

Ugodnosti obiskovalcem. S permanentno velesejmsko legitimacijo je posebniku dovoljen poljubni večkratni vstop na velesejem in deležen je znižane vozne na osebnih in brzo-vlakih ter parobrodih v Jugoslaviji. Inozemski obiskovalci plačajo znižani vizum od Din 20 ter imajo 50% popust na železnice v Čehoslovaški republiki, v Avstriji pa 25% popust.

Legitimacije se daje za ceno Din 30 pri denarnih zavodih v vseh večjih krajih pri Zbornicah za trgovino, obrt in industrijo in drugih gospodarskih organizacijah, pri tujsko-prometnih uradih in kmetijskih organizacijah.

Vstopnice za enkratni vstop na velesejem brez pravice na znižano železniško vozno veljajo po Din 10.

Legitimacije se lahko naroči tudi direktno, ustmeno in pismeno pri Velesejmskem uradu v Ljubljani.

Kakor se vidi iz programa, nosi ta razstava v glavnem značaj kmetijske prireditve na trgovski podlagi, čeprav je v svoji celoti mednarodna, ker je med razstavljalci veliko število raznih inozemskih tvrdk, katerim je jesenski termin bolj všeč od junjskega. Njen namen je, da dvigne trgovino z našimi domačimi pridelki, posebno kar se tiče sadja,

zelenjave, čebelarstva in medu, mlekarstva in sirarstva, ter vina. Važen namen pa zasleduje tudi s tem, da se producenti z ogledovanjem in primerjanjem dotičnih pridelkov navdušujejo za izboljšanje svojih dosedanjih uspehov. Obenem jim nudi kmetijsko-strojni oddelek v izbiri najrazličnejše gospodarske stroje in orodje. Stroji, na katere je danes navezano naše kmetijstvo, se v svoji sestavi od leta do leta izpopolnjujejo. Važno je, da vsak naš kmetovalec te izpremembe pazno zasleduje, za kar mu nudi letošnja jubilejna kmetijska razstava najlepšo priliko, kjer si more potrebne stroje kratkim potom tudi nabaviti.

Pa ne samo naš kmetovalec, prav vsakdo bo našel na prireditvi dovolj poučnega, zanimivega in zabavnega. Prvih 10 dni letošnjega septembra naj med Slovenci velja obisku »Ljubljane v jeseni«.

Variete življenja

Za artiste, ki nekaj znajo, so nastopili slabi časi. Čudovito spretni žonglerji in iluzionisti so se morali v takozvanih prvovrstnih varietejih umakniti ljudem, ki so dosegli v svojem življenju samo to, da so bili zapleteni v kako senzacionalno afero. Variete zahteva sedaj take osebnosti, požira jih ter večer za večerom meče svoji publiki. Pariz si je nadel sedaj svaka bivšega cesarja Viljema, mladega Zubkova, ki je kot pustolovec prišel iz Rusije, poskušal svojo srečo po raznih igralnicah ter končno premočil staro princeso, Viljemovo sestro. Tudi ime starega ruskega čudaka - demona Rasputina je privlačno za pariška nočna zabavišča. Morilci nekdanje tako nevarnega ruskega starca in razni pseudo-literati so izčrpno opisali Rasputinovo življenje in njegov konec in ker njegovi hčerki na tem polju ni ničesar več preostalo, se je tudi ona zatekla k varietej. Njeni tehnično gotovo malovredni plesi bodo z imenom starega Rasputina iz mistično divjega življenja na nekdanjih carskih dvorih, pridobili vso pikantnost, kakoršno zahtevajo današnji lahko živci.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

NI VSEENO

katero znamko kolesa si kupite. Vedeti morate, da so kolesa po Din 2200.—, 1600.— in 1000.—. Varujte se najcenejših koles, ker se podražijo vsled popravil.

Kupite samo

STEYR - WAFFENRAD
z dve letnim jamstvom.

Glavno zastopstvo in zaloga

3107

Bogomir Divjak, Maribor, Glav. trg 17

Sveik

v slovenskem prevodu!

Knjiga je v jako lični opremi in velja broširana 46 Din, v platnu vezana 56 Din. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadrage
Maribor, Aleksandrova c. 13

IZŠEL JE

ALBUM SLOVENSkih KNJIZEVNIKOV

Knjiga, ki je razkošno opremljena stane do 5. maja broširana 130 Din, vezana 160 Din, poštnina 10 Din več. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadrage, Maribor
Aleksandrova cesta šte. 13

Mali oglasi

Damski čevlji se je izgubil ali nekje v trgovini pozabil. Najditelj naj ga blagovoli proti nagradi oddati v Vinski hram, Cvetlična ulica 2. 1502	Rožnata foulard svila za poletne obleke od 68 Din naprej pri J. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17.
Volneni delni dobite od 16 Din naprej samo pri J. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17.	Prazno sobo se takoj odda. Dušanova ulica 9. 1410
Kuharja ali kuharico išče Velika kavarna v Mariboru. 1500	Kupim specerijsko trgovsko opremo. Ponudbe pod št. 1888 — na upravo »Večernika«. 1488
Kumarice za vlaganje znojmsko-moravske vrste razpošiljamo v vsaki množini od 10 kg dalje. Velikost do 7 cm kg á Din 5.—, do 9 cm kg á Din 4.— prosto postaja št. 11. Naslov: Mermolja, zelenjadno vrtnarstvo, št. 11 pri Mariboru. 1499	Pekarna z lokalom in velikim stanovanjem se odda 1. sept. t. l. proti primerni kavciji. Vprašati v Smetanovi ul. 54. 1479
Soba s posebnim vhodom in celo oskrbo se odda. Sovinc, Aleksandrova cesta 51 I. nad., dvorišče. 1495	Gostilna »DRAVOGRAD« Maribor, Smetanova ulica št. 54, toči naravno fransko vino od gospe Frangesch. Topla in mrzla jedila vsak čas na razpolago. Za obisk prosita gostilničarja J. M.
Vsakovrstno angleško, češko in jugoslovansko sukno že od 24 Din naprej dobite pri J. Trpinu, Maribor, Glavni trg.	Sobo-in črkoslikanje izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 1348
	Dipl. profesor francoskega jezika poučuje francoščino za ponavljalne izpite in daje konverzациjo. Naslov pove uprava lista. 1452

KIS ZA ULAGANJE

kumerc in drugo, vinski kis, špirit, vse vrste likerjev, tropinovec, droženko, slivovko, rum, konjak itd. Na drobno! dobite po zmernih cenah edino pri tvrdki Na debelo!

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 19

tovarna za izdelovanje dezertnih vin in sirupov.

XVI

